

[View this email in your browser](#)

Jaargang 7, nr. 11, november 2021

Lees je liever in pdf? [Naar de nieuwsbrief](#)

Kandidaat staan voor Water Natuurlijk?

Op 15 maart 2023 zijn er weer waterschapsverkiezingen.

Woon je in een van de waterschappen Rijn en IJssel, Rivierenland of Vallei en Veluwe?

En heb je belangstelling om kandidaat te staan voor Water Natuurlijk?

[Vraag hier meer informatie aan!](#)

Op 15 maart 2023 zijn de volgende waterschapsverkiezingen. Die datum lijkt nog ver weg, maar de voorbereidingen voor de verkiezingen zijn inmiddels in volle gang. We zijn op zoek naar mensen die willen meedoen en meedenken, en stem willen geven aan Water Natuurlijk. Word lid van

Water Natuurlijk en draag bij in de vereniging, draag bij aan de campagne, denk en doe mee in de organisatie van activiteiten, deel kennis en stimuleer anderen om mee te doen.

Alle aanmeldingen zijn welkom, we ontvangen je bericht graag! Of als je graag hoog op de lijst wilt, of niet zo nodig op verkiesbare plaats hoeft te staan. Of je nu actief aan de campagne mee wilt doen, of de actievelingen vooral tot morele steun wilt zijn. Dus geef vooral ruimte aan je ambities!

En meld je vooral aan als je lokaal grote bekendheid geniet, ook al heb je minder tijd voor de campagne. Goede ambassadeurs zijn zeer welkom! Voor de duidelijkheid; het staat nog helemaal niet vast wie op een verkiesbare plaats komt te staan. Per waterschap hebben we een onafhankelijke kandidatencommissie ingesteld. Die stelt een advies op voor de volgorde op de lijst; onze regionale ledenvergadering beslist. Wil je graag eerst meer weten over ons werk en over Water Natuurlijk? Neem dan contact met ons op voor een vrijblijvend informatief gesprek.

Waterwandeling Sint Jansbeek Arnhem

Water Natuurlijk maakte een waterwandeling langs de Arnhemse Sint Jansbeek. We gingen van de bronnen bij Sonsbeek naar de monding aan de Rijnkade. Het was genoegelijk om elkaar weer even - op veilige afstand - in het echt te zien.

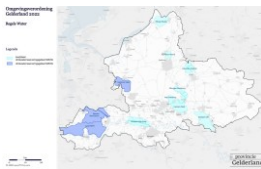
We hoorden een heel aantal interessante nieuwtjes. De gemeente Arnhem heeft aan Strootman Landschapsarchitecten opdracht gegeven om een toekomstvisie op te stellen voor de parken Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem. Deze visie gaat in op het monumentale groen, en ook op vernieuwing van paden, meubilair en meer. De afgelopen jaren hebben we als maatschappij ervaren hoe belangrijk groen 'dichtbij' is, met name voor bewoners van een stad. Doel is om de parken bestendig te maken tegen de effecten van de klimaatverandering, om ze duurzaam in te richten voor intensief gebruik, en om de parken te laten bijdragen aan een grotere biodiversiteit.

Verder stroomafwaarts aan de rand van de binnenstad loopt de Sint Jansbeek nu in een buis onder de Jansbuitensingel door. Bij bewoners van stad zijn er ideeën - maar nog geen uitgewerkte plannen - om deze waterstroom weer aan de oppervlakte gehaald zou worden, met respect voor het rijksmonumentale karakter van de groenstrook en vijverpartijen op de Jansbuitensingel.

In de binnenstad heeft de gemeente de Sint Jansbeek weer zichtbaar gemaakt. De beek ziet er mooi uit, en heeft wat verworpen delen van de

binnenstad weer een aardige impuls gegeven. Wel is het jammer dat de functie van de beek beperkt is gebleven tot 'kijkwater'. Een kans die is blijven liggen, is om het regenwater van de omringende bebouwing grootschalig af te koppelen van het riool, en via een brede beek naar de Rijn te laten stromen.

Onze wandeling sloot af aan de Rijnkade. Hier wordt het water van de Sint Jansbeek een klein stukje opgepompt, voordat het in de Rijn uitmondt. Binnenkort gaat het waterschap de Rijnkade versterken. Idee is om de Sint Jansbeek dan onder vrij verval en veel zichtbaarder te laten uitmonden.

Wanneer gaat de provincie Gelderland ons grondwater ontzien?

De vraag naar drinkwater stijgt de komende jaren. Om hier in de toekomst in te kunnen voorzien, wil de [provincie Gelderland een aantal drinkwaterreserveringsgebieden aanwijzen](#). In deze gebieden wordt nog niet meteen water gewonnen. Ze hebben wel bescherming nodig, zodat het grondwater ook in de toekomst geschikt blijft voor drinkwaterwinning. De drinkwaterreserveringsgebieden en het beschermingsbeleid staan in het ontwerp-Actualisatieplan 9 Omgevingsverordening Aanvullende Strategische Voorraden (ASV). Dit ligt samen met het Milieueffectrapport (MER) van woensdag 20 oktober tot en met dinsdag 30 november 2021 ter visie.

Door elf zogenaamde drinkwaterreserveringsgebieden aan te wijzen, stelt de provincie 55 miljoen kubieke meter extra drinkwater veilig voor de toekomst.

De provincie heeft 71 potentiële gebieden onderzocht, waarvan er elf zijn overgebleven. Bij de begrenzing is rekening gehouden met bestaand stedelijk gebied, bedrijventerreinen en 'kansen voor geothermie' (aardwarmte). Ook is er gekeken naar een zekere spreiding over de provincie, 'zodat de lasten niet in één regio terecht komen'.

Water Natuurlijk betreurt het zeer dat de provincie weinig aandacht heeft besteed aan de verdroging die de grondwaterwinning veroorzaakt. Het is nogal kortzichtig van de provincie om helemaal geen alternatieven voor grondwaterwinning te onderzoeken. De provincie lijkt [eerdere oproepen om de verdroging](#) nu eindelijk eens structureel aan te pakken te negeren. De natuur heeft veel last van de verdroging, en door deze

extra grondwaterwinning kan dat alleen maar toenemen.

Versterking Rijnkade Arnhem

De Rijnkade is over een lengte van 1,2 kilometer afgekeurd voor een extreem hoog water situatie en moet voor de waterveiligheid versterkt worden. Daarbij [wordt de kade versterkt](#) voor de lange termijn op basis van de nieuwste technische inzichten.

Het waterschap doet dit niet alleen. Diverse (overheids)partners zoals gemeente, provincie en Rijkswaterstaat spelen een belangrijke rol in het project. Ook bewoners en bedrijven aan de Rijnkade worden nauw betrokken bij de plannen.

Burgers laten betalen voor bedrijven?

Om het watersysteem en de dijken aan te passen aan de klimaatextremen, gaat de [waterschapsbelasting in waterschap Rijn en IJssel komend jaar omhoog](#). Ook de prijsstijgingen van grondstoffen, elektra en arbeidskrachten brengen extra kosten met zich mee. Het algemeen bestuur van het waterschap Rijn en IJssel heeft op 9 november 2021 besloten om de tarieven met 5,5% te laten stijgen, zodat het waterschap kan blijven zorgen voor sterke dijken, schoon en voldoende water in haar werkgebied. Waterschap Rijn en IJssel blijft één van de lagere tarieven in Nederland behouden.

De tarieven gaan in 2022 voor zowel de watersysteemheffing als de zuiveringsheffing (de belasting die geheven wordt om het afvalwater te kunnen zuiveren) met 5,5% omhoog. Dit betekent voor een meerpersoonshuishouden met een huurwoning een tarief van € 252,37 per jaar (stijging van € 20,16). Voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning (met WOZ-waarde van € 300.000) wordt dit bijvoorbeeld € 348,49 (stijging van € 19,98). Voor agrarische bedrijven met een waarde van € 2 mln. en een omvang van 40 hectare wordt het tarief € 3.063,57 (daling van € 93,44). Water Natuurlijk staat helemaal achter de noodzaak om extra te investeren in het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering. Wel betreuren we het zeer dat burgers eens te meer opdraven voor de financiële consequenties, terwijl agrarische bedrijven zelfs minder (!) gaan betalen.

Het waterschap ervaart de extremen zoals langdurige droogte en heftige regenbuien dagelijks in haar werk. Zo had de regio Achterhoek en Liemers na drie extreem droge jaren, in 2021 juist te maken met een natte zomer met hoog water. Het waterschap stelt daarom hoge prioriteit aan het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In het watersysteembeheer vraagt dit om een nieuwe balans in het vasthouden, bergen en afvoeren van water.

Het algemeen bestuur besloot op 9 november 2021 ook om de komende jaren fors te [investeren in overeenkomsten en maatregelen om de klimaatextremen op te vangen](#). Het gaat om onder meer een investering van 5,5 miljoen euro voor het vervolg van de succesvolle maatregelen om de droogte te bestrijden via duikerafsluiters en droogtestuwen ('Elke druppel de grond in'). Daarnaast gaat het waterschap samen met de provincie Gelderland voor 20 miljoen euro investeren in de aanpak van droogte via de bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON). Ook ondersteunt het waterschap de aanvraag van gemeenten in het Deltaprogramma (waterprogramma van het Rijk om Nederland voor te bereiden op de klimaatwijzigingen) Ruimtelijke Adaptatie. Hier gaan elf gemeenten in de Achterhoek de komende vijf jaar 20 miljoen euro investeren in klimaatmaatregelen. Ook in de Liemers en Veluwezoom worden knelpunten die ontstaan door klimaatverandering, gezamenlijk met gemeenten aangepakt. De klimaatverandering wordt steeds duidelijker waarneembaar en voelbaar. Het waterschap werkt daarom met grote prioriteit aan het omgaan met de gevolgen, zoals heftige regenbuien en langdurige droogte. In het watersysteembeheer vraagt dit om een nieuwe balans in het vasthouden, bergen en afvoeren van water. De opgave is om 100 mm per jaar extra water vast te houden en tegelijkertijd de gevolgen van extreme neerslag te beperken.

Belastingstelsel waterschappen snel aanpassen

Met een eigen belastingstelsel dekken de waterschappen nagenoeg alle kosten van hun taken: veilige dijken, niet te veel en niet te weinig water, schoon oppervlaktewater en het zuiveren van rioolwater. Medio december 2020 alweer hebben de waterschappen voorstellen voor de aanpassing van hun belastingstelsel aan de minister van IenW aangeboden.

De waterschappen vragen nu opnieuw aandacht voor de [aanpassing van het waterschapsbelastingstelsel](#). In december 2020 hebben de

waterschappen een voorstel voor de aanpassing van dat stelsel aangeboden aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Op dit moment betalen burgers ten opzichte van bedrijven een onevenredig groot deel van deze belastingen. Deze belasting kent op dit moment één tarief voor eigenaren van woningen en eigenaren van niet-woningen. Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde. Zoals onder andere Water Natuurlijk en de Vereniging Eigen Huis aangeven, zijn de WOZ-waarden van woningen de afgelopen jaren veel harder gestegen dan de WOZ-waarden van niet-woningen. Gevolg hiervan is dat de huishoudens een steeds groter deel van de rekening zijn gaan opbrengen. De waterschappen hebben daarom voorgesteld dat hun besturen de mogelijkheid krijgen om desgewenst voor woningen een ander tarief te hanteren dan voor niet-woningen, zodat het mogelijk wordt dat huishoudens en bedrijven zo snel mogelijk evenredig gaan en vervolgens blijven betalen aan het voorzieningenniveau van het waterschap. Het voorstel van de Unie van Waterschappen zorgt er onder meer voor dat er voor alle belastingbetalers een gelijkmatige tariefontwikkeling ontstaat. Door vertragingstactieken van werkgeversorganisatie VNO-NCW, kritiek loopt het hele proces vertraging op. De waterschappen vragen de minister daarom om nu eindelijk eens een keuze te maken.

Naar een goede waterkwaliteit

De [waterschappen vragen aandacht voor de waterkwaliteit](#). In landbouwgebieden is de kwaliteit van het oppervlaktewater nog onvoldoende om in 2027 de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water te halen. Ook voldoet Nederland niet aan de voorschriften van de Europese Nitraatrichtlijn. Om in 2027 de doelen van de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn te halen, zijn dan ook ingrijpende keuzes nodig. Dat schrijft demissionair minister Barbara Visser van Infrastructuur en Waterstaat in een [brief aan de Tweede Kamer](#). Als het om op concrete oplossingen gaat, schuift ze de hete aardappel helaas door naar een volgend kabinet.

Nederland loopt nu dan ook de kans dat het in gebreke wordt gesteld als na 2027 niet wordt voldaan aan de KRW eisen. In dat geval kan iedereen een beroep doen op rechtstreeks doorwerkende richtlijnverplichtingen. Een watervergunning bijvoorbeeld kan tot 2027 worden verleend als dat het bereiken van de doelen in 2027 niet in gevaar brengt, bijvoorbeeld omdat er extra maatregelen worden getroffen om de concentratie te verlagen. Vanaf 2027 is die mogelijkheid er niet meer en zal een vergunning moeten worden geweigerd tot er weer ruimte is voor een

lozing.

Nederland zal, in de situatie dat doelbereik niet gerealiseerd is, aannemelijk moeten maken dat alle mogelijke maatregelen zijn genomen en dat met de getroffen maatregelen op langere termijn de doelen worden gehaald.

Wel is het onder strenge voorwaarden het mogelijk om minder strenge doelen vast te stellen voor specifieke waterlichamen. Hiervoor moet aantoonbaar worden gemaakt

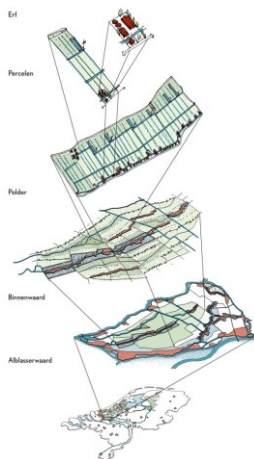
dat het feitelijk onmogelijk is om de huidige doelen te halen, dan wel onevenredig kostbaar zou zijn ('disproportionaliteit van kosten').

Onzekerheid over het behalen van de doelen terwijl er nog een volledige planperiode volgt, is naar alle waarschijnlijkheid onvoldoende reden om nu al doelen te verlagen.

Daarom zijn ingrijpende keuzes nodig om de water- en natuurkwaliteit te verbeteren, schrijft de minister. Maar vervolgens komt ze niet met concrete maatregelen. Die keuze schuift ze door naar een volgend kabinet: "Daarnaast is het aan een nieuw kabinet om een besluit te nemen over het vernatten van veenweidegebieden en het grootschalig herinrichten van beekdalen in het oostelijk en zuidelijk zandgebied".

De Unie van Waterschappen pleit voor [stikstofmaatregelen die bijdragen aan natuurherstel en het verminderen van stikstofuitstoot. Daarnaast zijn er maatregelen nodig om de waterkwaliteit te verbeteren](#), zodat de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027 worden gehaald. Slim combineren is noodzakelijk.

Water Natuurlijk bepleit al langer een verdere [aanscherping van het Actieprogramma Nitraat](#). Ook vinden we dat het [verbeteren van de waterkwaliteit en het beperken van de verdroging zo goed mogelijk zouden moeten meeliften](#) met uitkopen verplaatsen van landbouwbedrijven vanuit het stikstofbeleid.

Beperken bodemdaling in de Alblasserwaard

De kosten die bodemdaling, zeespiegelstijging en verzilting in de Alblasserwaard met zich meebrengen, zijn op de lange termijn niet meer te betalen. Met steun van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie gaat landschapsarchitect Peter de Ruyter het komende halfjaar verder met de [uitwerking van een 'Waardenverkaveling' voor het venige hart van de Alblasserwaard, de Binnenwaard](#).

In het gebied rondom Bleskensgraaf en Brandwijk - dat te kampen heeft met bodemdaling, CO₂-uitstoot en een watersysteem dat tegen zijn grenzen aan loopt - gaat hij samen met boeren, burgers en

natuurbeheerders onderzoeken hoe een mogelijke herverkaveling van percelen te koppelen is aan een volhoudbaar watersysteem, nieuwe vormen van samenwerking tussen boeren onderling en een aangepaste ruimtelijke ordening in het kader van de omgevingswet.

De Ruyter ziet boeren niet alleen als voedselproducent, maar ook als professionals die maatschappelijke diensten leveren. Hij wil graag aansluiten bij verduurzamingsprocessen die al lopen en in gesprek met boeren die openstaan voor een ideeënuitswisseling.

Hoe krijg je de juiste boer op de juiste plek, in een weerbaar landschap, in het licht van de klimaatopgave en teloorgang van biodiversiteit? Je kunt hergroeperen. Of kijken hoe collectieven van boeren hun aanpak kunnen aanpassen aan de plek waar ze zitten. Er hoeft geen enorme verhuizing van boerenbedrijven plaats te vinden.

[Bron figuur: Waardenverkaveling 'Binnenwaard', PvA en planning](#)

Word nú lid van Water Natuurlijk!

Ook voor een meer natuurlijk waterbeheer? [Word nú lid van Water Natuurlijk!](#)

Agenda

STOWA-Webinar CoP Beken en Rivieren 'Naar een samenhangend ecosysteem in het rivierengebied'

In dit webinar bespreken we de ecologische systeemopgave en daarmee samenhangende opgaven die er liggen voor het Nederlandse rivierengebied. [Meer info](#)

donderdag 9 december

Kennisdag Zoetwater en Ruimtelijke Adaptatie

Voor de tweede keer organiseren het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en STOWA een gezamenlijke kennisdag voor de Deltaprogramma's Zoetwater en Ruimtelijke adaptatie. Deze dag zou aanvankelijk plaatsvinden op 14 oktober, maar is vanwege Covid verplaatst. [Meer info](#)

donderdag 10 februari

Waterstaatserfgoeddag

De Nederlandse Gemalenstichting organiseert samen met de Stichting Historische Sluizen en stuwen en STOWA een bijzonder symposium. Hoe kan historisch erfgoed invulling geven aan de huidige waterveiligheid? Daarnaast laten verschillende waterschappen zien hoe ze omgaan met het historisch erfgoed.

donderdag 14 april

Ode aan de Hollandse Waterlinies

Je leert de Hollandse Waterlinies pas kennen als je de verhalen en geheimen kent. Bekijk onze agenda, doe mee aan de verschillende activiteiten en maak kennis met het prachtige landschap. [Meer info](#)
Diverse activiteiten in 2021 en 2022

Natuurlijk Water

Redactie: Rienk Kuiper	Contact: middennederland@waternatuurlijk.nl	Steun Water Natuurlijk! Doe mee en word lid!
Deze nieuwsbrief automatisch toegestuurd krijgen kan via deze link	Komt de nieuwsbrief in je spambox terecht? Neem dan ons mailadres middennederland@waternatuurlijk.nl op in je adressenlijst.	
Bijdragen voor deze nieuwsbrief (ook van niet-leden van Water Natuurlijk) zijn van harte welkom!		

Water Natuurlijk is een bijzondere waterschapspartij.

We hebben geen politieke kleur.

Wat ons bindt is passie voor natuur, landschap, erfgoed, milieu, en recreatie in en om het water.

Wij zijn een landelijke vereniging voor en door inwoners.

We zijn in 2008 opgericht door onder andere Natuurmonumenten, De 12 Landschappen, Sportvisserij Nederland en de 12 provinciale natuur en milieufederaties, Vogelbescherming, IVN en bond Heemschut.

D66, Groen Links en enkele progressieve lokale politieke partijen steunen Water Natuurlijk en doen daarom niet zelf mee aan de waterschapsverkiezingen.

U ontvangt deze mail als lid van Water Natuurlijk, omdat u actief bent in bovenstaande organisaties, of omdat we eerder contact met u hebben gehad.

